

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुन्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

सुपर काइनेटिक
कूरियर्स सर्भिस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सूर्य लाईफ इन्सोरेन्स भएको
गवन) फोन:- ०७९५४२५७९

वर्ष ३७ | अंक ३८ | बुटवल | २०८१ माघ १९, गते शनिबार

नेपाल संवत्

११४५ | Saturday Feb. 01, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

प्रतिनिधिसभा बैठक :

सत्ता पक्ष अध्यादेशको बचाउमा, प्रतिपक्षी दलहरूको चर्को विरोध

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल

पाँच महिनापछि शुक्रबारदेखि सुरु भएको प्रतिनिधिसभा बैठकमा सत्ता पक्ष र प्रतिपक्षी दलहरूबिच आरोप प्रत्यारोप भएको छ। सत्ता पक्षका प्रमुख दुई दल नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले सरकारले ल्याएका अध्यादेशको बचाउ गरेका छन् भने विपक्षी दलहरूले चर्को विरोध गरेका छन्।

संसद नचलेका बेला नै अध्यादेश : प्रधानमन्त्री

संसद बैठकलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संसद नचलेका बेला राष्ट्रिय हितमा छिटो काम गर्न अध्यादेश ल्याउनुपरेको बताए। प्रधानमन्त्री ओलीले कतिपय समयमा राजनीतिक लाभ हानीको लेखाजोखा गरी संसद प्रक्रियाको बन्दी बन्दा जनताका समस्या ओभरेलमा पर्ने पनि बताए।

उनले संसदलाई छत्ने किन अध्यादेश ल्याएको भनेर सोध्ने गरेको भन्दै संसद नचलेका बेला नै अध्यादेश ल्याउने समय भएको जनाए। 'अध्यादेश ल्याउने भनेको संसद नचलेको बेलैमा हो।' प्रधानमन्त्रीको प्रस्टीकरण छ। उनले तत्काल आर्थिक तथा व्यावसायिक वातावरण सुधार गरी लगानी अभिवृद्धि गर्न ११, सुशासन प्रवर्द्धन तथा सार्वजनिक सेवासम्बन्धी १२, भूमि तथा वनसम्बन्धी ३, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, निजीकरण ऐन र सहकारी ऐन गरी २९ वटा ऐनमा अध्यादेशमार्फत संशोधन गरिएको बताए।

'अध्यादेशमार्फत एकै पटक कानुन संशोधन गरिएपछि सुशासन र व्यावसायिक वातावरण निर्माणमा देशले अभूतपूर्व सुधारको थालनी गरेको छ, यसबाट अब सरकारी कार्यालयमा फाइल घुमाएर सेवाग्राहीका काम अड्काउने प्रवृत्ति रोकिने छ।' प्रधानमन्त्रीको दाबी छ। उनले कानुनमा तोकिएको अवधि बाहेकका सबै काम ७ दिनभित्र सक्ने पर्ने कानुनी व्यवस्था गरिएको बताए।

नेपाली सूचना प्रविधिमार्फत आधारित कम्पनीलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी गर्न सक्ने वातावरण बनाइएको छ। अब हाम्रा नेपाली कम्पनीहरूलाई विदेशमा सहायक कम्पनी तथा शाखा खोल्न, कारोबार गर्न र विदेशमा भएको आमदानी नेपाल भित्र्याउन सक्ने वातावरण बनाइएको प्रधानमन्त्रीले सदनलाई जानकारी दिए।

उपभोक्ता हित संरक्षणसम्बन्धी आपसमा बाभिएका कानुनमध्ये अप्रासङ्गिक कानुन खारेज गरिएको,प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट वस्तुको मूल्य निर्धारण हुने व्यवस्था गरी एकातिर उद्यमी व्यवसायीलाई अनावश्यक तर्साउने अवस्था हटाइएको र अर्कातिर उपभोक्ताहित संरक्षणलाई अझै मजबुत बनाइएको पनि प्रधानमन्त्रीले बताए।

सहकारी उद्योगसम्बन्धी संसदीय समितिको प्रतिवेदनले औँल्याए अनुरूप बचतकर्ताको बचत सुरक्षा गर्न तत्काल आवश्यक राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण गठन गर्नेलागतका तत्काल गर्नुपर्ने कामका लागि विद्यमान सहकारी ऐनमा संशोधन गरिएको भन्दै प्रधानमन्त्रीले अध्यादेशबाट प्राप्त हुने उपलब्धिको सूची लामो भएको बताए।

ओलीले दल विभाजनसम्बन्धी अध्यादेश ल्याउने यो सरकारको कुनै

योजना नरहेको स्पष्ट पारेका छन्।

विधिको शासन हुनुपर्छ : देउवा

नेपाली कांग्रेसका सभापति तथा पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले लोकतन्त्रमा विधिको शासन हुनुपर्ने बताउँदै प्रत्येक काम कारबाही कानुनबाट निर्देशित हुनुपर्नेमा जोड दिए।

देउवाले संविधानको कार्यान्वयनको लागि होस् वा अन्य काम गर्नका लागि आवश्यक कानुन सदनले नै बनाउने स्पष्ट पारेका हुन्।

नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एमाले) बिच सात बुँदे सहमति भएर सरकार गठन भएको उनले स्मरण गराए। नेपाली कांग्रेस र (एमाले) बिचको सात बुँदे सहमति कार्यान्वयन गर्ने विषयमा नेपाली कांग्रेस दृढ रहेको उनले बताए।

नेकपा माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज पाण्डेले संसदको समितिमा विचाराधीन विधेयक फिर्ता नलिई अध्यादेश ल्याएकोमा विरोध गरे। 'सरकारले आवश्यकता अनुसार अध्यादेश ल्याउन पाइन्छ। संविधानमा उल्लेख छ। अध्यादेश समितिमा छलफल भइरहेका बेला फिर्ता नलिई सरकार अध्यादेशमार्फत जान खोजेको त्यो बैठक छ। समितिले छलफल गरेको भए छिटो कानुन बन्थ्यो। जसरी सरकार संसद छत्ने अध्यादेशको बाटोमा गएको छ। त्यसको विरोध गर्दछौं।' पाण्डेको भनाइ छ।

लामिछानेमाथि सिंगो राज्यशक्ति प्रतिशोध र पूर्वाग्रहले खनियो :

वाले

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले पार्टीका उसभापतिसमेत रहेका सांसद डा.स्वर्णिम वाग्नेले सभापति रवि लामिछानेको सांसद पद निलम्बनविरुद्ध कानुनी उपचार खोज्ने चेतावनी दिएका छन्। शुक्रबारको प्रतिनिधिसभा

बैठकलाई सम्बोधन वाग्नेले यस्तो चेतावनी दिएका हुन्।

'विश्वमा नै नयाँ शक्तिहरूलाई बेवास्ता गर्ने, खिसिदुरी गर्ने, आक्रमण गर्ने र अस्तित्व स्वीकार्न चरणहरू हुँदा रहेछन्। हामी अहिले आक्रमणको चरणबाट गुजिरहेको महसुस भएको छ। तर चौथो चरण चाँडै नै आउँछ। त्यो भनेको अस्तित्वको स्वीकार्यता, प्रवेश। तेस्रो चरणबाट चौथो चरणमा जानेमा हामी पूर्ण विश्वस्त छौं,' उनले भने-'यस सम्मानित सदनमा आज एउटा विशेष अनुपस्थिति छ। नेपालको संसदीय इतिहासमा ५० हजार मतको हारहारीमा दुई/दुई पटक विजयी भएका चितवन क्षेत्र नं. २ का सांसद, हाम्रो पार्टीका सभापति माननीय रवि लामिछाने यहाँ उपस्थित हुनुहुन आज। २०६४ सालमा ल्याइएको सम्पति शुद्धीकरण ऐनको दफा २७ मा टेकेर मुद्दा दायर हुनासाथ सबै राष्ट्रसेवकलाई निलम्बन हुने प्रावधानमा टेकेर यस्तो निर्णय गरिएको छ। हामीले नै बनाएको संविधानको बेवास्ता गर्दै उहाँलाई निलम्बित गरिएको छ। त्यसको कानुनी उपचार हामी खोज्छौं।' उनले सभापति लामिछानेमाथि सिंगो राज्यशक्ति प्रतिशोध र पूर्वाग्रहका साथ खनिएको आरोप लगाए। 'रवि लामिछानेमाथि सिंगो राज्यशक्ति प्रतिशोध र पूर्वाग्रहका साथ खनिएको छ। अदालतको विचाराधिन विषयमा म बोल्नुहुँदैन। म बोल्दैनं,' उनले भने-'तत्कालीन राजाले बनाएको शाही आयोगको ताग्रेटमा पर्नुभएका कतिपय नेताहरू आज पनि सक्रिय राजनीतिमा हुनुहुन्छ। नाम चलेका सबै नेताहरूलाई खोरामा हाल्ने तत्कालिन शाही आयोगलाई अदालतले खारेज गरेको त्यो न्यायिक साहस, त्यो आँटको अभ्यास भएको देश हो यो।' कुनैको पार्टी फुटाउन खोजे आफैँ खाल्डोमा : पाण्डे

नेकपा एकीकृत समाजवादीका वरिष्ठ उपाध्यक्ष राजेन्द्र पाण्डेले

पार्टी टुक्र्याउनेगरी कुनै कदम अघि चालेको खण्डमा आफू पनि सोही खाल्डोमा पर्नसक्ने अवस्था बुझ्न आग्रह गरेका छन्।

शुक्रबार प्रतिनिधिसभाको बैठकलाई सम्बोधन गर्ने क्रममा उनले यस्तो बताएका हुन्। उनले प्रधानमन्त्री ओलीले आजकै सम्बोधनमा पार्टी फुटाउने प्रार्थमिकतामा आफ्नो नरहेको बताएको उल्लेख गर्दै आफू पनि खाल्डोमा पर्नसक्ने बुझ्न आग्रह गरे।

'प्रधानमन्त्रीज्यूले पार्टी टुक्र्याउने प्रार्थमिकता छैन भनेर खबर गर्नुभएको छ। कुनै पार्टी टुक्र्याउन भनेर केही कुरा अगाडि ल्याइयो भने,' उनले भने-'कसैलाई खाल्डोमा हालेर दैलोमा खाल्डो खनियो भने त्यो खाल्डोभित्र आफैँ पनि एकदिन परिन्छ भनेर जान्न जरुरी छ। यति कुरा हेक्का राख्नु हुन्छ।' सरकार भट्टाचारीहरूको संरक्षणमा : लिङ्गेन

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्गेनले भट्टाचार र भट्टाचारीहरूको संरक्षणमा सरकार नै लागिरहेको आरोप लगाएका छन्। शुक्रबार प्रतिनिधिसभा बैठकमा बोल्दै अध्यक्ष लिङ्गेनले यस्तो आरोप लगाएका हुन्। अहिलेसम्मको स्थिति हेर्दा सरकारले भट्टाचार र भट्टाचारीहरूको संरक्षणमा नै लागिरहेको भान भएको बताए।

त्यस्तै निरन्तर रुपमा हुने कामलाई देखाएर सरकारले ६ महिनाको उपलब्धि सुनाएको पनि उल्लेख गरे।

'निरन्तर रुपमा हुने कामलाई देखाएर सरकारले ६ महिनाको उपलब्धि सुनायो। यो सरकार नभएको भएर सिद्धबाबाको सुरुङ्ग मार्ग ब्रेक थु हुने थिएन ?,' उनले भने-'विद्युत् व्यापारको लागि बलदेवशर्मा सम्झौता हुने थिएन ? काग्रेस र एमाले मिलेर बनेको सरकारको उपलब्धि यही हो। यो हर्ने हो भने मुलुकमा सरकार छैन भने हुन्छ। सरकारले नियमित कुरालाई पनि उपलब्धि भनेर यस्ता धेरै कुराहरू हुनेछन् र गर्नुपर्नेछ।' उनले निरासा जनतलाई आशा जगाउनसमेत सरकारले नसकेको बताए। उनले सरकारले रेभिड्यान्समार्फत आएको पैसासमेत खर्च गर्न नसकेको उल्लेख गरे।

'सुशासनको क्षेत्रमा वर्तमान सरकारले के गर्‍यो। निरासा जनतलाई आशा जगाउने के काम गर्‍यो ? देशभित्र कति मान्छेको लागि रोजगारी सिर्जना र अर्थतन्त्रमा के सुधार गर्‍यो ? अहिले बैकमा विदेशी मुद्रा सञ्चित बढेको छ,' उनले थपे-'यो सरकारको कारणले भएको हो ? यो हाम्रा भाइ छोरा बेचेर आएको पैसा हो। सरकारले आएको पैसा खर्च गर्न सकेको छैन भनीं। साढे ६ महिनाको वर्तमान सरकारको समय निरासाजनक छ। हामी चाहन्छौं। काग्रेस एमाले जस्तो पार्टी मिलेर बनेको सरकारले डेलिभरी दिनुपर्छ। सरकारको विरोध मात्रै गर्दैनौं सुधारको अपेक्षा पनि गर्छौं। तर अहिलेसम्मको स्थिति हेर्दा भट्टाचार र भट्टाचारीहरूको संरक्षणमा नै लागिरहेको जस्तो लाग्छ। भट्टाचारसम्बन्धी ऐन पेश हुँदा कुनै पनि पदाधिकारी पदबाट विदा भएपछि पाँच वर्षभित्रमा उजुरी हुनुपर्छ भनिएको थियो। तर प्रधानमन्त्रीले प्रतिवाद गर्नुभयो।' भूमिसम्बन्धी अध्यादेश स्वीकार गर्न सकिन्न : चौधरी

नागरिक उन्मुक्तिका सांसद गंगाराम चौधरीले संविधान संशोधन जनताको पक्षमा हुन्छ कि हुँदैन भनेर भर्त्सिकएको बताएका छन्।

» बाँकी २ पेजमा

बुटवल गुणस्तरीय शिक्षाको हब : मुख्यमन्त्री

बुटवल। लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले विद्यालय तहदेखि उच्च शिक्षाका लागि बुटवल छाडेर अन्यत्र जानुपर्ने अवस्था नभएको बताएका छन्। न्यू होराइजन अंग्रेजी आवासीय माध्यमिक विद्यालयको ३५औँ वार्षिकोत्सव समारोहका शुक्रबार उद्घाटन गर्दै आचार्यले बुटवल गुणस्तरीय शिक्षा हबको रुपमा विकास भएको बताउँदै त्यो प्रमुख श्रेय न्यू होराइजनलाई जाने बताए। 'शिक्षाको लागि काठमाडौँ धाडहन पर्दैन,' आचार्यले भने-'विद्यालय तहदेखि उच्च शिक्षामा रुपन्देही अब्बल बनिसकेको छ। देशको शैक्षिक विकासमा न्यू होराइजन जस्ता शैक्षिक संस्थाको अतुलनीय योगदान छ।'

शिक्षामा सरकारले आमूल परिवर्तन गर्न खोजे पनि एकले अघि बढ्न सक्ने अवस्था नभएको मुख्यमन्त्रीले आचार्यको भनाइ छ। सबै क्षेत्रमा श्रेष्ठता हासिल गर्नका लागि विदेश जाने सपना त्याग्न गर्न पनि विद्यार्थीहरूलाई आग्रह गरे। 'म विद्यार्थीहरूलाई भन्न चाहन्छु हरेक क्षेत्रमा श्रेष्ठता हासिल गर्ने हो भने विदेश जाने सपना देख्नुपर्दैन' उनले भने-'आफ्नै देशको भूमिमा अवसरहरूको सृजना गर्न, नवप्रवर्तनका क्षेत्रमा काम गर्न सक्ने थुप्रै अवसर र क्षेत्रहरू छन्। देशलाई तपाईंहरूको योगदानको खाँचो छ।' देशको शैक्षिक विकासमा होराइजनको अतुलनीय भूमिका रहेको चर्चा

गर्दै मुख्यमन्त्री आचार्यले प्रदेशको समग्र शैक्षिक गुणस्तर र नतिजा सुधार्न प्रदेश सरकारले विशेष योजना निर्माण गरेको समेत बताए। प्रदेश सरकारले निजी क्षेत्रलाई पनि साथमा लिएर अघि बढ्ने स्पष्ट पारे।

कार्यक्रममा विद्यालयका अध्यक्ष ज्ञानेन्द्र कसजु मुलुकको विकासका लागि विद्यार्थीलाई गुणस्तरीय शिक्षा अपरिहार्य रहेको बताउँदै त्यहीँ तथ्यमा टेकेर २०४६ सालमा बुटवलमा गुणस्तरीय शिक्षा दिने उद्देश्यले न्यू होराइजन स्थापना गरिएको बताए। गुणस्तरीय शिक्षा र उत्कृष्ट नतिजामा निजी विद्यालयहरू सामुदायिकभन्दा धेरै माथि रहे पनि राज्यले निजी विद्यालयलाई विभेद र सौतेलो व्यवहार गरेको अध्यक्ष कसजुले गुनासो गरे। सरकारले निजी विद्यालयलाई सकारात्मक दृष्टिले नहेरेको गुनासो गर्दै स्पष्ट र दीर्घकालीन शिक्षा निती नबनाई कहिले कम्पनी ऐन, कहिले गुठी र कहिले के भनेर अन्योलता सिर्जना गरेको उनले बताए। निजी विद्यालयले विद्यालय तहमा ६ देखि ८ प्रतिशत विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिमा पठाइरहेको, तर निजी विद्यालयबाट १२ कक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा अध्ययनमा पाइने छात्रवृत्तिबाट वञ्चित गरिनु अन्यायपूर्ण भएको दिनुपर्ने माग गरे। विद्यालयका प्राचार्य लोकनाथ उपाध्ययले होराइजनको बुटवलस्थित मूल संस्थासहित सबै भगिनी संस्थामा

समेत ११ हजार विद्यार्थी र ७ सय शिक्षक कर्मचारी कार्यरत रहेको जानकारी दिए। उनले राज्यले निजी विद्यालयलाई सौतेलो व्यवहार गरेको भन्दै सकारात्मक दृष्टिले हेर्न आग्रह गरे।

प्राचार्य उपाध्यायले न्यू होराइजनले समयको मागअनुसार विभिन्न प्राविधिक विषयहरूको स्नातकोत्तर तहको कक्षा सञ्चालनको योजना एक दशक अघिदेखि बनाएको भए पनि सरकारी नीति वाधक हुँदा गर्न नपाएको गुनासो गरे।

विद्यालयबाट २०५६ सालमा एसएलसी बोर्ड फस्ट भएका पुर्व विद्यार्थी तथा ह्यामस अस्पतालका न्युरोलोजिस्ट डा. मनोज बोहराले न्यू होराइजनको गुणस्तरीय शिक्षाका कारण आफूले स्वदेश र विदेशमा पूर्ण छात्रवृत्तिमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न पाएको बताए। आफू ७ वर्ष जापानमा बसे पनि देशको मायाले ठूलो सम्भावना छोडेर नेपाल आएको उनले बताए।

सो अवसरमा विद्यालय स्थापनाकालदेखि सेवारत प्राचार्य लोकनाथ उपाध्याय, उप-प्राचार्यहरू बालकृष्ण भण्डारी, बाबुदेव अर्याल, विष्णुप्रसाद बस्न्याल, राजीव श्रेष्ठ, विद्यालयका पूर्व अध्यक्ष बिमलबहादुर शाक्यलाई सम्मान गरिएको थियो।

न्यू होराइजनबाट २०५६ मा मनोज बोहरा र २०५८ मा विशाल ज्ञवाली बोर्ड फस्ट भएका थिए भने एसईईमा सुनिमा श्रेष्ठले जीपीए ४ ल्याएकी थिइन्। विद्यालयले खेल र अतिरिक्त क्रियाकलापमा पनि ठूलो लगानी गरेर खेलाडी उत्पादन गर्दै आएको छ। न्यू होराइजनले सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत एफा टैन्कलन सेक्टर देवीनगरमा २५ लाख लागतमा स्मार्ट शौचालय निर्माण गरिरहेको उप-प्राचार्य बाबुदेव अर्यालले बताए।

तीन दिनसम्म चलेको वार्षिकोत्सवको अवसरमा विद्यालयले विभिन्न सामाजिक तथा रचनात्मक कार्यक्रम गरेको व्यवस्थापन संकाय संयोजक प्रकाश खनालले बताए। कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षकहरू हरिप्रसाद पीडेल, कल्पना कुशुम, प्रकाश गौतमले गरेका थिए। सो अवसरमा विद्यार्थीहरूले स्काउट माफ पास, गीत र नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए।

प्रो. मञ्जु एण्ड सन्स

फोन: ०७९-५३५३९७

८८५७०६०३६८, ८८५७०६०३८४

न्यू कुमकुम ज्वेलर्स

वि.पि. चोक, बुटवल-४, रुपन्देही

विगत १५ वर्षदेखि

तपाईंको सेवामा समर्पित

स्वदेशी तथा विदेशी डिजाइनका शुद्ध
सुन चाँदीबाट बनेका गर-गहनाको
एकमात्र विश्वासिलो पसल

पुराना गहनाहरू संग नयाँ गहना साट्नुका साथै
खरिद विक्री गर्नुपरेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्

कथा

पूर्व श्रीमती

जानु केसी

म अफिसमा मिसिल अध्ययन गर्दै बसिरहेकी थिएँ। बहसको लागि तयारी गर्दै थिएँ। त्यतिबेला नै एकजना अधवैशे महिला मेरो ढोकाबाट भित्र हेर्दै भनिन् –“गंगा भन्ने वकिल तपाईं नै हो ?”

सुतीको सामान्य साडी र ढाकाको चोला लगाएकी महिलालाई कुर्सीतिर बस्न सङ्केत गर्दै मैले भनें–“हो, गंगा वकिल भनेकी म नै हुँ। केही काम थियो कि ? भित्र आउनुहोस्। बस्नुहोस्।” उनी सरसार आएर सामुनेको कुर्सीमा बसिन्। लामो सास फेरिन। कोठामा यताउता हेरिन्। एक छिनपछि आफ्नो समस्या बताउँदै भनिन्–“म अस्मिता। काठमाडौँबाट आएकी। अंश मुद्दाको बारेमा तपाईँसित केही सल्लाह लिनु थियो। यो शहरमा तपाईं नाम चलेकी वकील हुनु हुँदोरहेछ। तपाईं दुःखी गरिबका मुद्दा लड्नु हुनुहुँदोरहछ। अन्यायमा परेका मान्छेका मुद्दा लड्नु हुनेरहेछ। अहिले मैले लड्न थालेको मुद्दा मेरै आफ्नो मुद्दा त होइन। मेरा पूर्व पतिको मुद्दा हो। म मेरा पूर्व पतिकी वारिस हुँ।”

उनका कुराले म अलमल्ल परें। आफ्नो जिज्ञासालाई भेट्न मैले उनलाई प्रश्न गरें– “तपाईंले पूर्व पति भन्नु भयो। दोस्रो विवाह गर्नु भएको हो ?”

जवाफमा उनले मुन्टो हल्लाउँदै गम्भीर भएर भनिन्– “होइन मैले कुनै दोस्रो विवाह गरेकी छैन। मेरा पूर्व श्रीमानबाट सम्बन्धविच्छेद भएपछि म पुनर्विवाह नगरी बसेकी छु।”

उनको यति उत्तरले मेरो जिज्ञासा भेटिएन। मैले आफ्नो जिज्ञासालाई अफ शान्त पार्न फेरि अर्को प्रश्न गरें–“तपाईंका पूर्व पतिले त अवश्य दोस्रो विवाह गरेका होलान्।”

उनले निकै नै गम्भीर भएर भनिन्–“उनले पनि दोस्रो विवाह गरेका छैनन्। गरेनन्।”

मैले लोभे स्वास्नीका सम्बन्धविच्छेदका धेरै मुद्दा हेरे पनि यस्तो सुनेकी थिइँन। चाल पाएकी थिइँन। सम्बन्धविच्छेद भएपछि दुवैले दोस्रो विवाह नगरे पनि एउटाले गरेकै अवस्था हुन्थ्यो। यसैले पनि यो मेरो लागि रहस्यमय भयो। एउटा अध्ययन र अनुसन्धानको विषय जस्तो भयो। मैले उनलाई थप प्रश्न गर्दै भने– “जब तपाईंहरू दुवैलाई दोस्रो विवाह गर्न थिएन भने किन सम्बन्ध विच्छेद गर्नु परेको होला ?”

उनले निकै छोटो जबाव दिँदै भनिन्–“मिलेर बस्न सकेनौँ। त्यसैले सम्बन्ध विच्छेद गर्‍यो।”

उनका कुराले अभूँँ पनि म अलमल्ल परेकी थिएँ। मैले आफू प्रष्ट हुनलाई उनलाई एक पछि अर्को प्रश्न गर्दै सोधें– “तपाईं किन सम्बन्धविच्छेद भएको पूर्व पतिको मुद्दा बोकेर हिँड्नु भएको छ ? आखिर तपाईंको पूर्व पतिले मुद्दा जित्ने पनि सम्पति तपाईंले पाउने होइन ?”

“मैले नपाए पनि मेरा छोराले त पाउलानि ?” उनले मुसुक्क हाँसै उत्तर दिइन्। “ए... तपाईंका छोराहरू पनि छन्। मैले केही आश्चर्य मान्दै भने।”

दुईवटा छोरा छन्। जेठो डाक्टर छ। बेलायतमा काम गर्दछ। कान्छो इन्जिनियर छ। अस्ट्रेलियामा काम गर्छ।

उनको यस उत्तरले मलाई आश्चर्यमा पा‍यो। यसैले मैले

सत्ता...

उनले कतै साना दललाई अफ कमजोर बनाउन त संविधान संशोधन गर्न लागिएको होइन भनेर प्रश्न समेत गरे। शुक्रवारको प्रतिनिधिसभा बैठकमा उनले केही अध्यादेश र संविधान संशोधनबारे ठुला दलका नेताको बाँके बढिया टुक्राउने अभिव्यक्तिबाट भस्कनुपरेको बताए।

‘बाँके, बढिया टुक्राउन संविधान संशोधन गर्न लागेको हो ? जिल्ला टुक्राउन त संविधान संशोधन हुँदैन ? हो भने नाउपा आन्दोलनमा उत्र्न बाध्य हुन्छ’, उनले भने- ‘बाँके बढिया टुक्राएर थारु, मधेसी र मुस्लिमलाई कमजोर बनाउने षडयन्त्र हुँदैन।’

उनले अरू अध्यादेशलाई सकारात्मक रूपमा लिन सकिने भए पनि भूमि सम्बन्धी अध्यादेश स्वीकार गर्न नसकिने बताए। ‘अरू अध्यादेशलाई सकारात्मक रूपमा लिन सकिए पनि भूमिसम्बन्धी अध्यादेशमा हाम्रो नागरिक उन्मुक्ति पार्टीको रिजर्भेसन छ’, चौधरीले भने- ‘हामी थारूहरू भूमि पुत्र हौं। २०२१ सालको ऐनले हामीलाई जमिनदारबाट कम्पैया बनायो।’ उनले जान्ने सुनेले कम्पनी खोलेर जग्गा जोगाए पनि आफूहरू त्यसबेला पढ्न लेख्न नसक्ने अवस्थामा रहेकाले कम्पनी खोल्न नसकेको बताए।

रङ्गको आधारमा अहिले पनि विभेद जारी : राजत
जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा.सीके राउतले संसद्को साँचो अन्यत्र रहेको कारण संसद् नचलेको आरोप लगाएका छन्। उनले शक्ति पृथकीकरण अभ्यास भए पनि कार्यपालिकाले व्यवस्थापिकामाथि हस्तक्षेप गरेको टिप्पणी गरेका हुन्।

संसद्लाई स्वतन्त्र छाडि दिनुपर्ने र सरकारको हस्तक्षेपबाट मुक्त राख्नुपर्ने बताउँदै उनले ढिलो भएपछि संसद् खुलेकोमा आफूहरू खुसी रहेको बताए। अब संसदमा जनताको कुरा उद्‌छ कि भनेर आशा जागेको बताउँदै उनले संसद् नहुँदा सरकार कहाँ छ, मन्त्री कहाँ छ भनेर खोज्नुपरेको जिकिर गरे। आफू पार्टीको राष्ट्रिय अध्यक्ष भए पनि सिंहदरबारमा समय

माग्दा समय नपाउनु यो सरकार कहाँ छ भनेर सोच्नुपर्ने अवस्था आएको बताए। उनले भने-‘अहिले हामी अधिकांश मन्त्रीलाई चिनेका पनि छैनौँ, यसलाई सच्याउनुपर्छ।’ यो सरकारले त्याएको अध्यादेशबाट डराउने अवस्था नरहेको बताउँदै अध्यक्ष राउतले ती अध्यादेश कानुनसम्मत नै आएको बताए।

भूमि आयोगमा नियुक्ति गरेको देह्छ्दा भने फेरि महेन्द्रीकरण गरेको जस्तो लागेको उनले जिकिर गरे। उनले वन सम्बन्धी अध्यादेशले पनि विवाद सृजना गरेको, वन माथेर पहाडबाट मान्छे लगेर बसाउने नियत देखिएको बताए। महेन्द्रवादी नीतिका कारण भापामा राजवंशी, मोरङमा सन्थाल जाती पाउन गाह्रो भइरहेको बताउँदै उनले अब त्यसलाई नदोहोर्‍याउन आग्रह गरे। रङ्गको आधारमा अहिले पनि विभेद जारी रहेको बताउँदै उनले आफूहरू सिंहदरबार आउँदा ‘आप कहाँ से है’ भनेर सोध्ने गरेको गुनासो गरे। अनुहार हेरेर कसैमाथि विभेद नगर्न उनले आग्रह गरे।

थुप्रै कानुनहरू बनाउन आवश्यक : राई
जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष अशोक राईले सङ्घीयतालाई सबल बनाउनका लागि थुप्रै कानुनहरू बनाउन आवश्यक रहेको बताएका छन्। पाँच अधिवेशनमा आउँदासम्म पनि कानुनहरू निर्माण हुन नसकेको उनले गुनासो गरे।

संसद्को हिउँदै अधिवेशनलाई शुक्रवार सम्बोधन गर्दै उनले संसच्चा आउने विधेयकहरूलाई चाँडै पारित गर्नुपर्ने बताए। ऐन कानुन नहुँदा संविधानलाई पूर्णरूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन नसकेको बताउँदै अध्यक्ष राईले संविधानको समीक्षा गर्ने बेला आएको तर कार्यान्वयनको अवस्था नै राम्रो नरहेको बताए।

यो संसदले सरकारलाई मार्गदर्शन गर्नका लागि सकारात्मक भूमिका खेल्नेमा आफू विश्वस्त रहेको बताउँदै उनले जनताको हितमा नै यो संसद्को अधिवेशनले कामहरू गरिोस् भनी आफूले चाहेको बताए।

अहिले जनतामा आशा र भरोसा जगाउनुपर्ने आवश्यकता रहेको बताउँदै उनले विभिन्न गतिविधिले जनतामा अविश्वास बढेको धारणा राखे। तालेजुङ्गमा मुकुलुङ आस्थामाथि चोट पुग्यो भने आधारमा स्थानीयमाथि सरकारको तर्फबाट गोली चल्दा केही आन्दोलनकारी घाइते भएको र केहीलाई गिरफ्तार गरिएको बताउँदै उनले उनीहरूको रिहाइका लागि माग पनि गरे।

नेताप्रति जनतामा घृणा छ : केसी
राष्ट्रिय जनमोर्चाका अध्यक्ष चित्रबहादुर केसीले नेताप्रति जनताले घृणा प्रकट गरेको बताएका छन्। नेता केसीले यस्तो बताएका हुन्। उनले जनतालाई सरकारले के दिएको भन्दै प्रश्न पनि गरे।

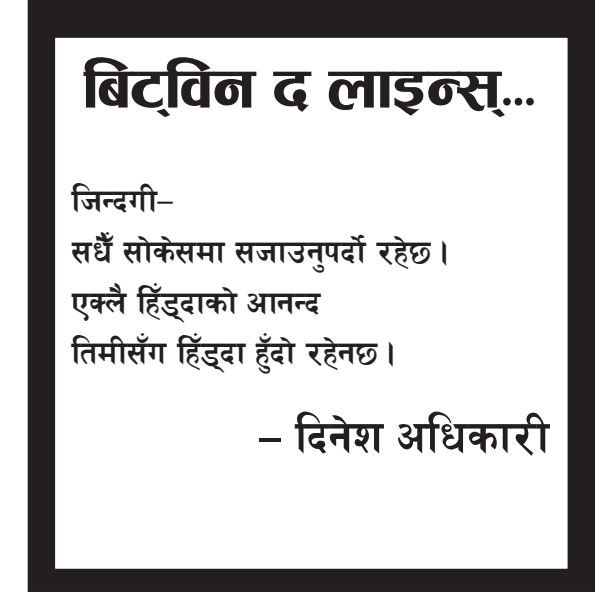
‘अहिले नेपाली जनताले तपाईंहरू सत्तामा शक्तिमा हुनुहुन्छ, के दृष्टिले हेरिरहेका छन् ? राजनेतामाथि यति घृणा जनताले प्रकट गरेपछि रहन्छ यो व्यवस्था’ केसीको प्रश्न थियो। उनले संविधान संशोधन गर्ने भनेर भने पनि छै संशोधन गरेको भनेर प्रश्न गर्दै प्रदेशमा मन्त्री बनाउनुपर्दा केन्द्रबाट हस्तक्षेप हुने गरेको बताए। ‘प्रदेशमा कति उद्योग खुले, कति रोजगारी पाए ?’-उनले अध्यादेश सुकुम्बासीलाई जग्गा दिन हो कि दलाललाई फाइदा पुर्‍याउन भन्दै प्रश्न गरे।

उनले सहकारीमा ठगिएका जनतालाई ठगहरूको सम्पति खोजेर राज्यले सबभन्दा पहिला क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने चन्दै भूमिहीन किसानलाई जमिन दिन अध्यादेश नल्याइएको दाबी गरे। उनले एमसीसीको विरोध गर्दै भने ‘माछा मिठा, काँडा तिता, बुफ्फुभो !’ उनले एमसीसी नेपालबाट फिर्ता गर्नुपर्ने बताए।

प्रधानमन्त्रीले श्वेतपत्र जारी गर्न सक्नुपर्छ : यादव

जसपा नेपालका उपाध्यक्ष राजकिशोर यादवले प्रधानमन्त्रीले आफू भ्रष्टाचार नगर्ने र अरूलाई पनि गर्न नदिने भनेर भन्ने गरे पनि नेपाल कसरी भ्रष्टाचारको सूचिमा पर्‍यो भन्दै प्रश्न गरे।

‘ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनले किन नेपाललाई भ्रष्टाचारको १०८

बोलाएका हो।” “तपाईंलाई मैले चिनेर बोलाएको हुँ बाबा। तपाईंको अनुहार मैले कति बिसैको रहेनछु ?” जेठो छोराले भनेछ।

“तिमी मेरो जेठो छोरो सुरेश त होइनौ बाबु ?” मेरा पूर्व श्रीमानले सुरेशलाई गहिरिएर हेर्दै प्रश्न गरेछन्।

“हो, म तपाईंको जेठो छोरा सुरेश नै हुँ। हिँडनुस्। मेरो घरमा जाउँ।” सुरेशले भनेछन्।

“भो बाबु म तिम्रो घरमा जान्न।”उनले संकोच मानेछन्।

“भाइ दिनेशको विवाह हुँदैछ। विवाह हेरेर जानुहोला।

जहाँ गए पनि।” मेरो छोराले जोर गर्दै भनेछ।

“यसरी छोराले बाबुलाई घरमा ल्याएपछि मलाई तिमी हाम्रो घरमा नबस भन्न गाह्रो भयो। उनी अप्ठ्यारो मानी-मानी कान्छा छोराको विवाहसम्म हामीसित तै बसे। मेरै घरमा बसे। विवाह सकिनासाथ उनी विदा भएर हिंडे वृद्धाश्रमतिर।”

“तपाइ एक्लै हुनुहुँदोरहछ। तपाईंका श्रीमान् एक्लो भएर सहाराको खोजीमा वृद्धाश्रममा पुगेका रहेछन्। दुवै जनासँगै मिलेर बसे राम्रो हुन्थ्यो होला नि।” मैले मेरो विचार व्यक्त गर्दै भनें। “हाम्रो सम्बन्ध विच्छेद भएको तीन दशकभन्दा पनि बढी भयो। त्यतिबेला सानोछोरा चार वर्षको जति थियो। जेठो छोरो छ वर्ष जतिको। यतिका वर्षसम्म सम्बन्ध विच्छेद गरेर अलग-अलग बसिसकेपछि फेरि एकै ठाउँमा एउटै परिवार भएर बस्न गाह्रो भयो। मलाई पनि गाह्रो भयो। मेरा पूर्व श्रीमानलाई पनि गाह्रो भयो। यसैले उनी छोराहरूले मेरै घरमा बस्नुहोस् भन्दा भन्दै पनि वृद्धाश्रमतिर लागे। मैले उनलाई रोक्ने कुरा भएन।”

“कुरो बुझ्दा छोराहरूको लालनपालन तपाईंले नै गर्नु भएको रहेछ। उनीहरूको शिक्षा दिक्षा तपाईंले नै दिनु भएको रहेछ।” मैले कुरो अगाडि बढाउँदै भने।

उनले मेरो कुराको प्रतिक्रिया दिँदै भनिन्– “मेरा पूर्व श्रीमानदेखि सम्बन्धविच्छेद भए पछि मैले राजधानीको एउटा स्कूलमा अध्यापन गर्न थालें। स्कूलमा अध्यापन गर्दा गर्दै मैले मेरा छोराहरूलाई पढाएँ। लेखाएँ। उनीहरूलाई डाक्टर र इन्जिनियर बनाएँ। म आफैँ पनि अध्ययनलाई अघि बढाएँ। बीए पास थिइन। बीएपास गरें। एम ए पास गरें। केही वर्ष कलेजमा पनि अध्यापन गरें। हालै शिक्षा क्षेत्रबाट अवकाश पाएकी छु।

त्यतिबेला म भाडाको घरमा बस्दथें। अहिले मेरो आफ्नै घर छ। पेन्सन पाउँछु। छोराहरूले बेला बखतमा विदेशबाट पैसा पठाइदिन्छन्। कुनै कुराको दुःख छैन। सबै ठीक छ। जीवन बिना विघ्नबाधा अघि बढिरहेछ। उनले जबरजस्ती मुखमा मुस्कान भर्दै भनिन्।”

एकछिन हामीबिच यी र यस्तै कुराकानी भएपछि उनले मलाई आफ्नो फाइल मेरा हातमा थमाइदिइन्। मैले एकपल्ट सरर फाइल हेरें र उनलाई भनें– “जाउँ अदालततिर। म तपाईंका पूर्व श्रीमानमाथि अन्याय हुन दिन्न। म उनको अधिकारको लागि तपाईंको तर्फबाट लड्छु। उनलाई न्याय दिलाएरै छोड्छु। नक्कली आमा बनेकी दुर्गा देवीको भुटो दाबीबाट तपाईंका पूर्व पतिलाई फुर्सद दिलाउँछु।”

औ सुचीमा राख्यो। यो गलत हो भने कारबाही गर्न निर्णय गर्नुपर्‍यो’, उनले काग्रिस र एमाले पहिलो र दोस्रो दल मिलेर सरकार बन्नु संसदीय अभ्यासको हिसाबले पनि असामान्य रहेको पनि बताए।

‘त्यसैले प्रधानमन्त्रीले नियमित कामलाई देखाएर आफैँले आफैँलाई ढाँट्नु हो। उहाँले श्वेतपत्र जारी गर्न सक्नुपर्‍थ्यो। नेपालको सुशासन, मानवअधिकार र आर्थिक अवस्था यस्तो छ र हाम्रो सरकारले यति गर्‍छु र गर्न सकेन भनेर आगामी चुनावमा लडिदैन भनेर’, उनले भने-‘सम्माननीय ज्यु त्यसो भए नेपाल किन ग्रे लिस्टमा पर्‍यो ?’

सरकारको कदमबाट कालाबजारीलाई फाइदा : सुवाल
नेमकिपाका सांसद प्रेम सुवालले सरकारको कदमबाट कालाबजारीलाई फाइदा भएको भन्दै यस्तो अध्यादेशलाई जनताले पालना नगर्ने बताए। उनले विभिन्न भ्रष्टाचारका काण्डमा सरकार नै मुछिएको भन्दै त्यस्तो कुरा राजनीति हुन नसक्ने भन्दै ती कामहरू जनविरोधी हुने बताए। ‘निर्वाचन र सरकारमा सिद्धान्तहीन गठबन्धनका कारण अस्थिरता भएको हो’, सुवालले भने, ‘कोटपाइन्ट र टाई लगाएर जनतालाई ठगी गर्ने, नेपालका कलेज विद्यार्थीविहीन बनाउने को हुन् ?’

सरकार संविधान मान्न इमान्दार छैन : शाह
आमजनता पार्टीका अध्यक्ष प्रभु साहले संसदिभत्र छलफल भएको विषय नै अध्यादेशमा ल्याएको भन्दै सरकार संविधान मान्न इमान्दार नभएको टिप्पणी गरे।

‘दुनियौँले नयाँ संविधानअनुसार सेवा खोजेका थिए। शिक्षा, प्रहरी ऐन किन ल्याउनुभएन ?’-साहको प्रश्न छ। उनले संसद्लाई पञ्चु र जनप्रतिनिधिहरूलाई निरीह बनाएर लोकतन्त्र नरहने बताए।

देश र जनतालाई ऋण बोकाउन हुन : सिंह
स्वतन्त्र सांसद डा. अमरेश सिंहले देश र जनतालाई ऋण बोकाउन नहुने भन्दै श्वेतपत्र जारी गर्न सरकारलाई आग्रह गरे। उनले ऋण लिएर धिउ खाने भनेजस्तै २९ खर्ब ऋणले नेपाल र नेपाली थिचिएको बताए।

शाइन रेसुङ्गा डेमलपमेण्ट बैंक लिमिटेड

रजिष्टर्ड कार्यालय
बुटवल उ.म.न.पा.-११, कालिकानगर, रुपन्देही
फोन : ०७१-४१५५०२, ४१५५०३

कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७५(३) को प्रयोजनका लागि यस बैंकको मिति २०८१/०८/१५ गते सम्पन्न सोही वार्षिक साधारण सभाको निर्णय (माइन्युट)

कम्पनी ऐन,२०६३ र यस विकास बैंकको नियमावली बमोजिम बैंकको सोही वार्षिक साधारणसभा सञ्चालक समितिका अध्यक्ष श्री थानेश्वर पौडेलज्यूको अध्यक्षतामा मिति २०८१ साल पौष १९ गते, शुक्रबार (तदनुसार जनवरी ३, २०२५) बिहान ११ : ०० बजे सुरु भई अपराह्न २ :२० बजे डिमल्याण्ड गोल्ड रिसोर्ट एण्ड होटल प्रा.लि., मणिग्राम, रूपन्देहीमा सम्पन्न भयो । उक्त साधारणसभामा ३२७ जना शेयरधनीहरू स्वयं र ३९४ जना शेयरधनीहरू प्रोक्सिमार्फत कूल २,४९,६२,७९३ किता (चुक्ता पुँजीको ५२.७६ प्रतिशत) शेयरधनीहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

सोही वार्षिक साधारणसभामा सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन तथा अन्य प्रस्तावहरूको प्रस्तुति सभाका अध्यक्षज्यूले उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूलाई स्वागत अभिवादन गर्दै पूर्व निर्धारित छलफलको विषय-सूची अनुसारका साधारण र विशेष प्रस्तावहरू छलफल गरी निर्णयार्थ सभा समक्ष पेश गर्नुभयो ।

सोही वार्षिक साधारणसभामा पेश भएका सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन तथा अन्य प्रस्तावहरू उपर छलफल : साधारणसभामा शेयरधनीहरूले निर्धारित विषय-सूची उपर छलफल गर्न सक्ने व्यवस्था कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ६७ को उपदफा (६) मा भए अनुरूप अध्यक्षज्यूको अनुमतिले कम्पनी सचिवले सञ्चालक समितिको सोही वार्षिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहित २०८१ साल आषाढ मसान्तको वित्तीय अवस्थाको विवरण, सोही मितिमा समाप्त आ.व. २०८०/०८१ को नाफा वा नोक्सान विवरण, विस्तृत आयको विवरण, नागद प्रवाह विवरण, इन्विटरीमा भएको परिवर्तनको विवरण र सोसँग सम्बन्धित अनुसूचीहरूसहित सभामा प्रस्तुत विषयहरूमा छलफलका लागि आ-आफ्नो मतव्य, विचार, जिज्ञासा तथा सुझावहरू राख्न चाहने शेयरधनी महानुभावहरूलाई क्रमैसँग सहभागी हुन अनुरोध गर्नुभयो । सभामा शेयरधनी महानुभावहरूले विभिन्न जिज्ञासा तथा सुझावहरू राख्नु भयो भने उक्त जिज्ञासाहरू उपर अध्यक्ष थानेश्वर पौडेल र प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रकाश पौडेलले जवाफ दिनु भएको थियो ।

सभाको निर्णय

१. साधारण प्रस्ताव

१.१.आ.व. २०८०/०८१ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने प्रस्ताव सभाबाट सर्वसम्मतले पारित भयो ।

१.२.लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहित २०८१ साल आषाढ मसान्तको वित्तीय अवस्थाको विवरण, सोही मितिमा समाप्त आ.व. २०८०/०८१ को नाफा वा नोक्सान विवरण, नागद प्रवाहलागायतका वित्तीय विवरणहरू सभाबाट सर्वसम्मतले पारित भयो ।

१.३.सञ्चालक समितिले प्रस्ताव गरे बमोजिम वितरणयोग्य सञ्चित मुनाफाबाट चुक्ता पुँजीको ५(पाँच) प्रतिशतले हुने रकम र. २३,६६,८४,५४८/०० (अक्षरेपी तेईस करोड छैसठ्ठी लाख चौरासी हजार पाँच सय अठ्चालीस मात्र) बराबरको नागद लाभार्श (लाभशंशमा लामे करसहित) वितरण गर्न स्वीकृत गर्न पेश गरेको प्रस्ताव सभाबाट सर्वसम्मतले पारित भयो ।

नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन बिभागबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूका लागि जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन २०८१ को निर्देशन नं. ४(१)घ बमोजिम मिति २०८१ पौष १९ गते सम्पन्न बैंकको सोही वार्षिक साधारण सभाबाट पारित आ.व २०८०/०८१ को वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा वा नोक्सान विवरण तथा अन्य विवरणहरू सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशित गरिएको ।

Statement of Financial Position As on Ashad 31, 2081 (15th July, 2024)				
Particulars		Notes	As on Ashad 31, 2081	As on Ashad 31, 2080
Assets				
Cash and cash equivalent	4.1		2,224,033,789	5,172,436,575
Due from Nepal Rastra Bank	4.2		2,738,488,699	2,303,268,281
Placement with Bank and Financial Institutions	4.3		-	-
Derivative financial instruments	4.4		-	-
Other trading assets	4.5		-	-
Loan and Advances to B/FIs	4.6		1,759,277,363	1,923,645,571
Loans and advances to customers	4.7		52,002,767,569	43,744,457,630
Investment in securities	4.8		13,604,205,803	9,087,158,177
Current Tax Assets	4.9		56,477,550	77,212,111
Investment in subsidiaries	4.10		-	-
Investment in Associates	4.11		-	-
Investment property	4.12		130,017,343	90,325,068
Property and equipment	4.13		611,067,762	620,384,822
Goodwill and Intangible Assets	4.14		139,469,886	130,136,360
Deferred tax assets	4.15		-	-
Other assets	4.16		390,612,717	269,790,523
Total Assets			73,656,418,480	63,418,815,120
Liabilities				
Due to Bank and Financial Institutions	4.17		369,025,734	733,094,743
Due to Nepal Rastra Bank	4.18		-	300,000,000
Derivative Financial Instruments	4.19		-	-
Deposit from customers	4.20		65,956,224,347	55,682,887,100
Borrowings	4.21		4,610,241	18,750,000
Current Tax Liabilities	4.9		-	-
Provisions	4.22		-	-
Deferred tax liabilities	4.15		41,311,498	42,733,591
Other liabilities	4.23		393,341,896	465,239,550
Debt securities issued	4.24		-	-
Subordinated Liabilities	4.25		-	-
Total liabilities			66,764,513,715	57,242,704,984
Equity				
Share Capital	4.26		4,733,690,951	4,283,883,213
Share Premium			-	-
Retained Earning			417,351,437	477,279,573
Reserves	4.27		1,740,862,378	1,414,947,349
Total equity attributable to equity holders			6,891,904,765	6,176,110,136
Non-controlling interests			-	-
Total equity			6,891,904,765	6,176,110,136
Total liabilities and equity				
Contingent liabilities and commitment	4.28		651,134,407	1,719,538,331
Net assets value per share			145.59	144.17

Statement of Profit or Loss For the period commencing on Shrawan 1, 2080 and ending on Ashad 31, 2081				
Notes		FY 2080-81	FY 2079-80	
Interest Income	4.29	7,169,357,077	6,977,985,534	
Interest Expense	4.30	4,819,108,187	4,860,705,875	
Net interest income		2,350,248,890	2,117,279,659	
Fees and Commission Income	4.31	333,616,055	286,567,282	
Fees and Commission Expense	4.32	33,910,208	31,107,016	
Net fee and Commission income		299,705,847	255,460,266	
Net interest fee and commission income		2,649,954,737	2,372,739,925	
Net Trading Income	4.33	-	-	
Other Operating Income	4.34	7,884,284	15,599,554	
Total operating income		2,657,839,021	2,388,339,479	
Impairment charge/(reversal) for loans and other losses	4.35	491,038,685	303,990,870	
Net Operating income		2,166,800,336	2,084,348,609	
Operating expenses				
Personnel Expenses	4.36	720,597,488	585,124,340	
Other Operating Expenses	4.37	301,128,215	281,118,650	
Depreciation and amortisation	4.38	81,224,621	79,627,578	
Operating Profit		1,063,850,012	1,138,478,041	
Non operating income	4.39	500,000	-	
Non operating expense	4.40	8,362,480	2,446,699	
Profit before income tax		1,055,987,532	1,136,031,342	
Income tax expense	4.41	370,666,083	378,003,099	
Current tax		386,940,801	348,260,268	
Deferred tax Expenses/(Income)		(16,274,718)	29,742,831	
Profit for the period		685,321,449	758,028,243	
Profit attributable to:				
Equity holders of the bank		685,321,449	758,028,243	
Non-controlling interest		-	-	
Profit for the period		685,321,449	758,028,243	
Earnings per share:				
Basic earnings per share		14.48	17.69	
Diluted earnings per Share		14.48	17.69	

Statement of Other Comprehensive Income For the period commencing on Shrawan 1, 2080 and ending on Ashad 31, 2081				
Notes		FY 2080-81	FY 2079-80	
Profit for the period				
Other comprehensive income, net of income tax				
a) Items that will not be reclassified to profit or loss				
• Gains/(losses) from investment in equity instruments measured at fair value		51,640,253	33,100,265	
• Gains/(losses) on disposal of equity shares recycled to equity		20,691,909	679,931	
• Gains/(losses) on revaluation		-	-	
• Actuarial gain/(losses) on defined benefit plans		(2,131,503)	15,684,771	
• Income tax relating to above items		(21,060,198)	(14,839,490)	
Net other comprehensive income that will not be reclassified to profit or loss		49,140,461	34,625,477	
b) Items that are or may be reclassified to profit or loss				
• Gains/(losses) on cash flow hedge		-	-	
• Exchange gains/(losses)(arising from translating financial assets of foreign operation)		-	-	
• Income tax relating to above items		-	-	
• Reclassify to profit or loss		-	-	
Net other comprehensive income that are or may be reclassified to profit or loss		-	-	
c) Share of other comprehensive income of associate accounted as per equity method				
Other comprehensive income for the period, net of Income Tax		49,140,461	34,625,477	
Total comprehensive income for the period		734,461,910	792,653,720	
Total comprehensive income attributable to:				
Equity holders of the Bank		734,461,910	792,653,720	
Non-controlling interest		-	-	
Total Comprehensive income for the period		734,461,910	792,653,720	

Statement of Cash Flows As on Ashad 31, 2081 (15th July, 2024)				
Particulars		FY 2080-81	FY 2079-80	
Cash flows from operating activities				
Interest Received		6,844,437,369	6,844,897,821	
Fee and other income received		334,116,055	286,567,282	
Dividend Received		10,422,376	12,135,246	
Receipts from other operating activities		(3,368,946)	2,156,058	
Interest paid		(4,868,683,091)	(4,854,235,856)	
Commission and fee paid		(33,910,208)	(31,107,016)	
Cash payments to employee		(591,609,412)	(555,498,795)	
Other expense paid		(335,605,879)	(203,952,001)	
Operating cash flows before change in operating assets and liabilities		1,475,798,264	1,500,962,739	
(Increase)/Decrease in operating assets				
Due from Nepal Rastra Bank		(8,921,101,256)	(9,187,509,250)	
Placement with bank and financial institutions		(435,220,418)	(980,286,247)	
Other Trading assets		-	-	
Loan and advances to bank and financial institutions		164,368,209	1,396,743,743	
Loan and advances to customer		(8,550,161,414)	(9,447,730,163)	
Other Assets		(100,087,632)	(156,236,583)	
Increase/(Decrease) in operating liabilities		9,506,138,514	9,187,566,389	
Due to bank and financial institutions		(364,069,009)	559,849,975	
Due to Nepal Rastra Bank		(300,000,000)	-	
Deposits from customers		10,273,337,246	12,406,339,347	
Borrowings		(14,139,759)	(6,250,000)	
Other Liabilities		(88,989,964)	(20,377,544)	
Net Cash flow from operating activities before tax paid		2,060,835,523	9,145,019,879	
Income taxes paid		(372,088,176)	(333,420,777)	
Net Cash flow from operating activities		1,688,747,347	8,811,599,102	
Cash flows from investing activities				
Purchase of investment securities		(4,517,047,626)	(2,578,004,222)	
Receipts from sale of investment securities		-	-	
Purchase of plant and equipment		(60,136,142)	(113,559,187)	
Receipt from sale of property and equipment		1,535,954	-	
Purchase of intangible assets		(21,104,944)	(10,388,558)	
Receipt from sale of intangible assets		-	-	
Purchase of investment properties		-	-	
Receipt from the sale of investment properties		(39,692,275)	(90,325,068)	
Interest received		-	-	
Dividend received		-	-	
Net cash used in investing activities		(4,637,438,033)	(2,790,941,252)	
Cash flows from financing activities				
Receipt from issue of debt securities		-	-	
Repayment of debt securities		-	-	
Receipt from issue of subordinated liabilities		-	-	
Repayment of subordinated liabilities		-	-	
Receipt from issue of shares		-	-	
Dividend paid		-	-	
Interest paid		-	-	
Other receipt/payment		-	-	
Net cash from financing activities		-	-	
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		(2,948,690,686)	1,020,657,850	
Cash and Cash Equivalents at Shrawan 01 (Beginning of the Year)		5,172,436,575	4,151,806,258	
Cash and Cash Equivalents transferred from Merger		287,900	(27,533)	
Effect of exchange rate fluctuations on cash and cash equivalents held		-	-	
Closing Cash and Cash Equivalents		2,224,033,789	5,172,436,575	

Capital Adequacy Table			
At the year ended Ashad , 2081			
(Rs. in '000)			
1.1 Risk Weighted Exposure		F/Y 2080/081	F/Y 2079/080
a	Risk Weighted Exposure for Credit Risk	49,990,236	44,140,549
b	Risk Weighted Exposure for Operational Risk	3,186,339	2,432,356
c	Risk Weighted Exposures for Market Risk	498	150
Total Risk Weighted Exposures (Before adjustments of Pillar II)		53,177,073	46,573,054
Adjustments under Pillar II			
SRP 6.4a (5)	Adjustment as per SRP 6.4a (5)	-	-
SRP 6.4a (6)	Adjustment as per SRP 6.4a (6)	-	-
SRP 6.4a (7)	Adjustment as per SRP 6.4a (7)	489,360	380,722
SRP 6.4a (9)	Adjustment as per SRP 6.4a (9)	1,063,541	931,461
SRP 6.4a (10)	Adjustment as per SRP 6.4a (10)	-	-
Total Risk Weighted Exposures (After Bank's adjustments of Pillar II)		54,729,974	47,885,237
1.2 Capital		F/Y 2080/081	F/Y 2079/080
(A) Tier 1 Capital [Core Capital (CET 1 + AT 1)]		6,229,376	5,707,628
Common Equity Tier 1 (CET 1)		6,229,376	5,707,628
a	Paid up Equity Share Capital	4,733,691	4,283,883
b	Equity Share Premium	-	-
c	Proposed Bonus Equity Shares	-	-
d	Statutory General Reserves	1,132,325	991,122
e	Retained Earnings	417,351	477,280
f	Unaudited current year cumulative profit/(loss)	-	-
g	Capital Redemption Reserve	-	-
h	Capital Adjustment Reserve	-	-
i	Debtenture Redemption Reserve	-	-
j	Dividend Equalization Reserves	-	-
K	Bargain Purchase Gain	-	-
l	Other Free Reserve	-	-
m	Less: Goodwill	-	-
n	Less: Intangible Assets	-	-
o	Less: Fictitious Assets	20,974	11,640
p	Less: Investment in equity in licensed Financial Institutions	-	-
q	Less: Investment in equity of institutions with financial interests	-	-
r	Less: Investment in equity of institutions in excess of limits	-	-
s	Less: Investments arising out of underwriting commitments	-	-
t	Less: Reciprocal crossholdings	-	-
u	Less: Purchase of land & building in excess of limit and unutilized	33,017	33,017
v	Less: Cash Flow Hedge	-	-
w	Less: Defined Benefits Pension Assets	-	-
x	Less: Unrecognized Defined Benefit Pension Liabilities	-	-
y	Less: Negative Balances of reserve accounts	-	-
z	Less: Other Deductions	-	-
Adjustments under Pillar II			
SRP 6.4a(1)	Less:Shortfall in Provision(6.4 a 1)	-	-
SRP 6.4a(2)		Less: Loans and Facilities extended to related parties and restricted lending	-
Additional Tier 1 (AT 1)			
a	Perpetual Non Cumulative Preference Share Capital	-	-
b	Perpetual Debt Instruments	-	-
c	Stock Premium	-	-
(B) Supplementary Capital (Tier 2)		687,071	655,686
a	Cumulative and/or Redeemable Preference Share	-	-
b	Subordinated Term Debt	-	-
c	Hybrid Capital Instruments	-	-
d	General loan loss provision	684,125	652,811
e	Exchange Equalization Reserve	447	375
f	Investment Adjustment Reserve	2,500	2,500
g	Asset Revaluation Reserve	-	-
h	Other Reserves	-	-
Total Capital Fund (Tier 1 and Tier II)		6,916,448	6,363,314
1.3 Capital Adequacy Ratio		F/Y 2080/081	F/Y 2079/080
Common Equity Tier 1 Capital to Total Risk Weighted Exposures (After Bank's adjustments of Pillar II)		11.38%	11.92%
Tier 1 Capital to Total Risk Weighted Exposures(After Bank's adjustments of Pillar II)		11.38%	11.92%
Tier 1 and Tier 2 Capital to Total Risk Weighted Exposures(After Bank's adjustments of Pillar II)		12.64%	13.29%

